

Начало>Предприемане на съдебни действия>Правна помощ

Правна помощ

Ирландия

1 Какво включват разностите в производството и кой следва да ги заплаща?

Разностите, свързани с провеждането на съдебен процес, се различават в зависимост от съда, производството и сложността на делото.

2 Какво точно представлява правната помощ?

Правна помощ означава представителство от юрист или пледиращ адвокат в гражданско производство в районния съд (*District Court*), окръжния съд (*Circuit Court*), Висшия съд (*High Court*), апелативния съд (*Court of Appeal*) и Върховния съд (*Supreme Court*), а в определени случаи и пред Съда на Европейския съюз. Молба за правна помощ може да се подава и при обжалвания пред Съда за разглеждане на жалби във връзка с международна закрила (*International Protection Appeals Tribunal*). Правна помощ се предоставя и за определени разследвания, при които съдебният лекар е отправил искане до Съвета.

По принцип правна помощ се предоставя от юристи, назначени от Съвета в неговите центрове за правни услуги. Правна помощ може да се предоставя обаче и от юрист на частна практика, който се избира от подбрана от Съвета група юристи. Такъв обикновено е случаят, що се отнася до семейноправни въпроси и дела във връзка с международна закрила.

3 Имам ли право на правна помощ?

Финансова допустимост и вноски

За да получите консултация във връзка с правна помощ по граждански въпроси, Съветът за правна помощ

[Заглавна страница — LAB \(legalaidboard.ie\)](#) ще извърши проверка на имущественото състояние с цел установяване на Вашето финансово положение, за да определи дали отговаряте на условията за предлаганите от него услуги. За да получите правна помощ и консултация по граждански въпроси, годишният Ви разполагаем доход ще трябва да бъде по-малък 18 000 EUR, а размерът на разполагаемите Ви активи да е по-малък от 100 000 EUR. И в двата случая при изчисляване на посочените по-горе Съветът за правна помощ включва определени надбавки. При изчисляването на Вашите активи не се включва жилището, в което живеете.

В повечето случаи ще трябва да направите плащане, наречено „вноска“. Размерът на вноската (вноските) ще зависи от разполагаемия Ви доход и активи.

При първата Ви среща с юрист ще трябва да заплатите **вноска за консултация**. Минималната вноска за консултация е 30 EUR. В зависимост от Вашия доход може да се наложи да заплатите сума в размер до 150 EUR.

Ако Съветът за правна помощ е съгласен да Ви представлява в съда, трябва да заплатите **вноска за помощ**. Минималната вноска за помощ е 130 EUR. В зависимост от вашите доходи и активи може да се наложи да заплатите по-голяма сума. Размерът на вноската за помощ включва вноската за консултация, така че в случаите, когато Вашата вноска се изчислява на 130 EUR, ще трябва да заплатите само допълнителни 100 EUR. Не е необходимо да плащате вноска, ако:

Tusla (Агенцията за детето и семейството) иска от съда да ѝ позволи да постави децата Ви под грижите на държавата или да позволи на нейните служители да наблюдават Вашите деца в собствения ви дом;

предявявате иск или организирате правната си защита в районния съд (*District Court*) във връзка с ограничителна заповед, заповед за охрана, заповед за защита или временна ограничителна заповед.

Съществуват малко на брой други обстоятелства, при които Съветът за правна помощ няма да начисли вноска. Те включват случаите, когато от Съвета предоставят правна консултация на лице, което твърди, че е било жертва на изнасилване или сексуално посегателство, или го представляват в съдебен процес срещу лицето, което е обвинено в извършване на изнасилването или сексуалното посегателство.

Международна закрила (убежище)

Ако подавате молба за правна помощ, която да Ви помогне да предявите иск за международна закрила в Ирландия, ще трябва да заплатите само вноска в размер на 10 EUR.

Как се оценява доходът ми?

Първата стъпка е да попълните декларация за имуществено състояние във формуляра за кандидатстване за правни услуги. Ще бъдете помолен (а) да предоставите във формуляра следната информация:

Доход — това е Вашият общ доход, като например възнаграждения, заплата, социални плащания (въпреки че не са включени някои социални плащания като детски надбавки и помощи за лица, полагащи грижи) (за доход няма да се приема и подкрепа за жилищно настаняване, предоставена от който и да е публичен орган), пенсия и определени лични обстоятелства, както и определени разходи, като те се вземат предвид, за да се реши кои надбавки могат да бъдат приспаднати от Вашия доход за целите на изчисляването на разполагаемия Ви доход.

Тези надбавки са както следва:

Надбавка	Максимална сума
Съпруг/партньор	3 500 EUR
Възрастен или дете на издръжка	1 600 EUR за лице на издръжка
Разходи за настаняване	8 000 EUR
Полагане на грижи за дете	6 000 EUR за дете
Подоходен данък	Пълна сума
PRSI (осигурителни вноски, свързани с възнагражденията)	Пълна сума
Универсален социален данък (USC)	Пълна сума
Безвъзмездно получени плащания	Приспадане на 20 EUR за всяко получено плащане всяка седмица.

Съветът за правна помощ ще изчисли разполагаемия Ви доход и ще Ви даде съвет относно вноската, която трябва да заплатите. Можете да попълните декларацията за имуществено състояние сами или да получите помощ за попълването на формуляра от служителите в центъра за правни услуги, ако не сте в състояние да го направите. На уебсайта <https://www.legalaidboard.ie/en/> ще намерите онлайн инструмент, който ще Ви

помогне да разберете дали е вероятно да бъдете финансово допустими. Този инструмент не гарантира финансова допустимост за правни услуги. Той се използва единствено като ориентир.

Как да потвърдя основния си източник на доход и надбавки?

Може да бъде необходимо да предоставите потвърждение за Вашия основен източник на доход, като например представите:

копие от последния Ви фиш за заплата

копие от разписката Ви за социални помощи

книга за наеми/извлечение за ипотека.

Съветът за правна помощ може да поиска от Министерството на заетостта и социалната закрила да проучи имущественото състояние на всяко лице, което кандидатства за правни услуги или са му предоставени такива. При някои обстоятелства Съветът за правна помощ може да поиска от Вас да предоставите допълнителни документи във връзка с надбавките, които претендирате.

Как се изчисляват капиталовите Ви средства?

Стойността на вашия **дом** се **изключва** от оценката на капиталовите Ви средства. Ако Вашите капиталови средства са повече от 4000 EUR, трябва да попълните декларацията за капитал във формуляра за кандидатстване. Необходима е следната информация:

капитал — Вашият общ капитал от всякакво естество, независимо дали е под формата на собственост, автомобил, пари в брой, в банката, инвестиции или други средства, както и

паричен дълг — Може да Ви бъде дадена надбавка за определени парични дългове, които могат да бъдат прихванати от капитала, за да се достигне до разполагаемия капитал, например заеми от кредитни съюзи.

Какво се случва ако са ми присъдени разноски?

Ако Ви бъдат присъдени разноските по делото, то те трябва да бъдат внесени във Фонда за правна помощ (LAB) и да бъдат използвани за плащане на разноските, които Съветът за правна помощ е направил, за да Ви предостави правни услуги. Това обикновено не се случва в дела, засягащи семейноправни въпроси. Ако при дела, които не засягат семейноправни въпроси, сте спечелилата делото страна, разноските обикновено ще Ви бъдат присъдени. Ако пък, от друга страна, сте загубили делото, могат да Ви бъде възложено плащането на разноските на другата страна. В този случай отговорността за плащането на разноските на другата страна е Ваша, а не на LAB.

Какво се случва, ако в резултат на делото спечеля или задържа парична сума или друга собственост?

Ако в резултат на делото спечелите или задържите парична сума или недвижим имот, Съветът за правна помощ има право да използва — с някои изключения — тази парична сума или недвижимия имот, за да плати за правната помощ. Всички парични средства, които спечелите или задържите в резултат на Вашето дело и които не са освободени, трябва да бъдат платени към Фонда за правна помощ. От Съвета ще приспадат своите разноски и ще ви върнат остатъка. Ако става въпрос за недвижимо имущество (например къща или земя), което придобивате или задържате, те имат право да наложат върху този имот това, което е известно като „тежест“, така че да не може да бъде продаван, докато не бъдат изплатени сумите.

Какво следва да направя, ако настъпи промяна във финансовото ми положение?

Ако получавате правни услуги, трябва да уведомите Съвета за правна помощ (чрез Вашия юрист) за всяка промяна във Вашия доход или капитал, ако например сте получили увеличение на заплата, стойността на Вашата социална помощ се е променила или ако сте закупили нова кола или къща. Причината, поради която трябва да направите това, е, че докато получавате правни услуги и докато делото Ви бъде приключено, Вие трябва да продължавате да отговаряте на условията за правни услуги. Това, че финансовото Ви положение се е подобрило, не означава непременно, че правната Ви помощ ще бъде спряна, макар да е възможно да поискат от Вас да плащате по-голяма вноска.

Какво ще се случи, ако не успея да уведомя центъра за правни услуги за промяна в положението ми?

Ако не уведомите Съвета за правна помощ, че е настъпила промяна във Вашия доход или капитал, и те установят, че това е така, Съветът може да реши да спре Вашата правна помощ.

4 Правната помощ за всички видове производства ли се предоставя?

При условие че производствата са от компетентността на Ирландия, кандидатите от чужбина, които отговарят на предвидените в закона и правилника изисквания за финансова допустимост и проверка на имущественото състояние, ще отговарят на условията за правна помощ в Ирландия.

Макар повечето кандидати за правна помощ да пребивават в Ирландия, е възможно лице, което пребивава извън Ирландия, без значение дали ирландски гражданин или не, да подаде молба за правна помощ и/или консултация в Ирландия, при условие че лицето търси правна помощ или консултация по правен въпрос, уреждан от ирландското право, и обикновено — в случай че правна помощ се предоставя на лице, пребиваващо извън Ирландия — когато предмет на спора са недвижим имот или лични вещи, които се намират в Ирландия. По същия начин, както кандидатите от Ирландия трябва да преминат проверка на имущественото състояние, за да се определи дали отговарят на условията за правна помощ, и пребиваващите извън Ирландия лица трябва да преминат през същата преценка за финансова допустимост.

При съдебни производства, образувани съгласно Закона за отвлечането на деца и изпълнението на съдебни решения относно упражняването на родителски права от 1991 г. и съгласно Закона за заповедите за издръжка от 1994 г. (когато се засяга събирането на издръжка в реципрочна юрисдикция), правна помощ се предоставя, без да се прилагат критериите за допустимост във връзка с проверката на имущественото състояние. По принцип правна консултация не се предоставя, когато кандидатът би могъл да получи безпроблемно правна консултация, без да ползва правна помощ. Това ще се прилага като цяло, когато услугите са достъпни от друг източник, например консултантски агенции или друг държавен орган. Предоставянето на консултация по наказателноправни въпроси не попада в обхвата на закона, с изключение на консултация за жалбоподатели в дела за „изнасилване“.

Преди да разреши предоставянето на правна помощ, Съветът трябва да се убеди, че има основание да се предяви иск или да се организира правна защита, като например се вземат предвид правните основания за делото и вероятният изход. Критериите включват: изгледите за успех; достатъчност на основанията за предявяване на иск или за организиране на защита; наличието на какъвто и да е метод, различен от съдебното производство, за задоволително справяне с проблема (например медиация или преговори за постигане на споразумение); способността на лицето, получаващо правна помощ, да получи правно представителство извън обхвата на закона (напр. възможност разходите да бъдат поети от застрахователна компания и т.н.).

5 Има ли специални процедури за спешни случаи?

Обмисля се дали с кандидатите следва да се работи по друг начин, освен в съответствие с общото правило, съгласно което на кандидатите се назначават срещи с юристи; т. е. в точно определен ред от датата, на която имената на кандидатите се вписват в списъка на чакащите за правни услуги. В посочените по-долу категории дела ще се отдава приоритет на нови кандидати за правни услуги:

производства за отвлечане на деца

когато е налице действителна опасност децата да бъдат изведени от юрисдикцията без съгласието на кандидата

производства за полагане на грижи за деца
домашно насилие

когато съгласно давностния срок съществува опасност сроковете за предявяване на иск да изтекат, освен ако не бъдат предприети незабавни действия

когато е налице опасност от изтичане на сроковете в друго законодателство

когато е налице опасност активите да бъдат разпилени, така че да станат недостъпни за удовлетворяване на вземанията на кандидата.

6 Къде мога да получа формуляр за кандидатстване за правна помощ?

Лице, търсещо правни услуги, може да подаде молба в един от центровете за правни услуги чрез осъществяване на контакт, телефонно обаждане или в писмен вид в центъра за правни услуги, който се намира най-близо до местопребиваването на кандидата.

На [уебсайта на Съвета за правна помощ](#) можете да намерите списък на центровете за правни услуги.

Ако е направено запитване по телефона, кандидатът трябва да се свърже със съответния център за правни услуги, за да кандидатства лично, така че да може да се попълни писменият формуляр за кандидатстване и да се извърши оценката на имущественото състояние, с която да се определи финансовата допустимост на кандидата за правна помощ. Изпращането на формуляра по пощата е възможно и обикновено е подходящо, ако кандидатът не може лесно да се свърже с център за правни услуги.

При съдебни производства, образувани съгласно Закона за отвлечането на деца и изпълнението на съдебни решения относно упражняването на родителски права от 1991 г. и съгласно Закона за заповедите за издръжка от 1994 г. (когато се засяга събирането на издръжка в реципрочна юрисдикция), правна помощ се предоставя, без да се прилагат критериите за допустимост във връзка с проверката на имущественото състояние. Освен това Съветът за правна помощ дава възможност формулярът да се подаде онлайн чрез уебсайт.

7 Кои документи трябва да се представят заедно с формуляра за кандидатстване за правна помощ?

Фиш за заплата/P60, разписка за социални помощи или известие за оценка от приходните/одитираните сметки

Подробности за всеки друг доход, който получавате (например плащания за издръжка)

Подробности за Вашия подоходен данък, PRSI и USC (те ще бъдат във Вашия фиш за заплата или известие за оценка)

Подробности за Вашите месечни плащания за ипотека/наем

Приблизителна стойност на всички Ваши капиталови активи с изключение на жилището, в което живеете

Стойността на всички спестявания, които имате

Неизплатени суми по заеми/дългове, които имате.

8 Къде трябва да подам молбата си за правна помощ?

На [уебсайта](#) на Съвета е на разположение списък с адресите и телефонните номера на всички центрове за правни услуги, които работят целодневно или в определени часове.

Чрез уебсайта на Съвета за правна помощ можете да подадете и онлайн формуляр.

9 Как да разбера дали имам право на правна помощ?

На финансово допустимите кандидати се предлага среща с юрист в съответствие с процедурата при списък на чакащите или съгласно установените категории приоритетни области. Обикновено на кандидата се предлага среща с един от юристите, назначени от Съвета за правна помощ, която се провежда в една от неговите служби.

Кандидатът плаща вноската за правна консултация, преди да се яви на първата среща, и получава разписка за това.

При първата среща юристът ще разясни на кандидата, че ако той иска да бъде представляван от юрист при предявяването на иск или при организиране на правната си защита, вноската за правна помощ ще бъде дължима при предоставяне на сертификат за правна помощ.

Във връзка с молбите за сертификати за правна помощ може да се изисква допълнителна информация. В зависимост от естеството на делото тази допълнителна информация може да включва следното:

медицински досиета/доклади

копия от показания и/или доклади, получени или изготвени от Gardai (Националната полиция на Ирландия)

копия от всички договори.

Ако при получаване на цялата необходима информация се прецени, че дадена молба за правна помощ не отговаря на разпоредбите на Закона за правната помощ по граждански въпроси от 1995 г. и правилника от 1996 г., юристът ще изготви писмо за отказ.

В това писмо ще бъдат посочени основанията, въз основа на които се отказва молбата, и съответният(ите) раздел(и) от Закона за правната помощ по граждански въпроси и/или правилника. В писмото също така се предоставя информация за правото на кандидата решението да се преразгледа и/или да се обжалва пред апелативния комитет на Съвета.

10 Какво да направя, ако имам право на правна помощ?

Когато кандидатът за правна помощ отговаря на изискванията на закона и правилника, се издава сертификат за правна помощ за осигуряване на представителство от юрист, а при необходимост — пледиращ адвокат, при гражданскоправни производства в районните, окръжните, висшите и върховните съдилища.

Със сертификата за правна помощ се разрешават единствено правни услуги във връзка с производството или неговия предмет. Издаването на сертификат за правна помощ на даден кандидат не означава, че той има право на правна помощ по други въпроси. Ако кандидат поиска правна помощ за повече от един предмет, трябва да подаде отделна молба.

Молбите за сертификат за правна помощ се изготвят от юрист в центъра за правни услуги след консултация с кандидата.

В раздел 29, параграф 1 от закона се предвижда, че правото на правна помощ или консултация се ползва само ако се плати вноска. Размерът на тази вноска се определя чрез финансова оценка въз основа на информацията, предоставена от кандидата в декларациите относно имущественото състояние и капитала. Когато дадено лице няма капиталови активи, минималната дължима сума за правна помощ е 35 EUR, а максималната сума — 1 210 EUR.

Пълният размер на вноската следва да бъде платен при връщане на сертификата за правна помощ и преди предоставянето на правни услуги. При изключителни обстоятелства Съветът разрешава на кандидата разсрочено плащане на вноската. Пълната дължима сума обаче трябва да бъде платена в рамките на дванадесет месеца и преди приключването на производството.

11 Кой избира адвоката ми, ако имам право на правна помощ?

Ако кандидатът по молбата изрази предпочитание да бъде представляван от конкретен юрист в центъра за правни услуги, водещият юрист ще вземе предвид желанията на кандидата, когато решава кой юрист да назначи за този кандидат. При вземането на решение за това кой юрист да бъде назначен, водещият юрист ще вземе предвид и други обстоятелства, например дали поисканият от кандидата юрист би могъл да

представява клиента си на конкретна дата в съда. Ако към датата на делото на кандидата поисканият от него юрист вече е поел ангажимент към друг клиент на различно място, тогава водещият юрист трябва да назначи на кандидата различен от избрания от кандидата юрист, който да го представлява.

Ако преди това кандидатът е бил представляван от юрист от центъра за правни услуги, водещият юрист обикновено възлага на същия юрист да предостави правни услуги на същия клиент за новия предмет. Кандидатът няма абсолютното право да се консултира или да бъде представляван от юрист по свой избор, но когато се взема решение кой юрист да бъде назначен на кандидата, водещият юрист обикновено взема предвид неговите желания. Ако кандидатът е посочил, че иска да бъде представляван от юрист от своя пол, тогава управляващият юрист, доколкото е възможно, ще се постарее да гарантира, че предпочитанията на кандидата в това отношение се вземат под внимание.

12 Правната помощ покрива ли всички разходи по производството?

Определеното в сертификата плащане на вноската за правна помощ ще покрие всички разходи по производството. Разноските и общите обезщетения за вреди, присъдени Ви в резултат на съдебно производство или постигнато извънсъдебно споразумение, се изплащат обаче на Съвета за правна помощ. Съветът ще има право да приспадне направените от него разходи от всяка парична сума, която получите, с някои малки изключения. Това се прилага и по отношение на споразумения, изготвени за лица, получаващи правна помощ, в резултат на брачно производство, споразумения за раздяла или съдебна раздяла. Ако общите разходи, направени от Съвета за предоставяне на правни услуги, са по-малки от общата сума, платена от Вас или от Ваше име като вноски и по силата на възстановяване на разходи или обезщетения за вреди, или като е взета предвид тежест върху имуществото, остатъкът ще Ви бъде възстановен.

13 Кой поема другите разходи, ако имам право само на ограничена правна помощ?

Не се прилага.

14 Правната помощ обхваща ли и производството по обжалване?

Със сертификата за правна помощ се предоставят правни услуги във връзка с производството или неговия предмет. Когато производството или посоченият предмет са приключили, сертификатът изтича. Кандидат, изискващ допълнителни услуги, които могат да са свързани с първоначалния предмет, може да подаде молба за изменение на сертификата за правна помощ или да поиска нов сертификат. Индивидуалните обстоятелства по делото ще определят дали са необходими изменение или нов сертификат, а юристът ще Ви консултира.

15 Може ли правната помощ да бъде оттеглена преди приключването на производството (или отменена дори след неговото приключване)?

Ако предоставите невярна информация или не оповестите какъвто и да е съществен факт (например във връзка с промяна във финансовото Ви положение), или ако се държите неразумно, правната консултация или правната помощ, или и двете, могат да бъдат оттеглени и е възможно да носите отговорност за пълния размер на разноските, направени от Ваше име.

16 Мога ли да оспоря отказ за предоставяне на правна помощ?

Кандидат, който е недоволен от някое решение на Съвета, може да поиска преразглеждане на решението. Ако кандидатът желае решението да бъде преразгледано, за разглеждането трябва да бъде представена допълнителна информация в писмен вид, заедно със становище от юриста на жалбоподателя дали решението трябва да остане в сила. Кандидатите могат да поискат преразглеждане на решение чрез центъра за правни услуги.

Кандидат, който е недоволен от някое решение на Съвета или от преразглеждане на решение на Съвета, може да обжалва това решение пред комитет на Съвета. Ако кандидатът желае да обжалва решението, трябва да бъде подадена жалба пред апелативния комитет на Съвета. Кандидатите могат да поискат да обжалват решение или чрез центъра за правни услуги, или директно пред Съвета.

Представянето на допълнителна информация за целите на преразглеждането или подаването на жалба трябва да се извърши в срок от един месец от датата, на която кандидатът е бил информиран, че няма право на помощта, за която е подал молба.

Апелативният комитет се състои от председател и четирима други членове, двама от които преди назначаването си в Съвета са били или пледирали адвокати, или практикуващи юристи. Комитетът включва лица, които не са участвали във вземането на първоначалното решение.

Допълнителна информация

На [уебсайта](#) на Съвета можете да намерите допълнителна информация, включително списък с адресите и телефонните номера на всички центрове за правни услуги.

Последна актуализация: 26/04/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.